

Duurzaamheid
in spaar- en beleggings-
verzekeringen

Inhoud

Duurzaamheid ... een trend?	2
Enkele basisbegrippen	3
Europese regelgeving	4
Duurzaamheidsvoorkeuren	7

Duurzaamheid ... een trend?

Het begrip 'duurzaamheid' heeft de voorbije jaren een prominente plaats in het woordenboek ingenomen. Elke sector is ermee bezig en ook de verzekeringssector is zich meer en meer bewust geworden van het belang hiervan. En het gaat dan niet enkel om de prangende milieu-vraagstukken zoals klimaatverandering en het behoud van de biodiversiteit. Ook sociale vraagstukken zoals werkgelegenheid, gelijkheid van mannen en vrouwen en eerbiediging van de mensenrechten, zijn stuk voor stuk belangrijke aandachtspunten in de huidige samenleving en leiden tot veranderingen in de beleggingsbeslissingen.

Dat is ook de Europese wetgever niet ontgaan. Europa is ondertussen al enkele jaren bezig met het uitwerken van een regelgevingskader voor duurzame financiering.

Duurzaamheid gaat dus niet enkel over milieu of over het streven naar het verbeteren van onze leefomgeving. Het heeft betrekking op een grote verscheidenheid van concepten, strategieën en financiële instrumenten die soms moeilijk te begrijpen en te onderscheiden zijn.

Deze brochure wil je helpen jouw voorkeuren op het vlak van duurzaamheid kenbaar te maken en die in jouw spaar- en beleggingsverzekeringen te integreren.

Wat vind je in deze brochure?

- we lichten enkele basisbegrippen toe;
- we geven uitleg over de Europese regelgeving en de zogenaamde 'duurzaamheidsvoorkeuren';
- we helpen je de verschillende gradaties van duurzaamheid te begrijpen die voor spaar- en beleggingsverzekeringen mogelijk zijn.

Enkele basisbegrippen

Duurzaamheid

In 1987 definieert de Brundtland-Commissie van de Verenigde Naties duurzaamheid als 'voorzien in de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen'.

In het algemeen kan een belegging als duurzaam worden beschouwd wanneer - naast de financiële doelstellingen - ook de milieu-, sociale en governance-factoren (ESG) in een beleggingsbeslissing worden meegenomen.

Milieu-, sociale en governance-factoren (ESG)

Op dit moment zijn nog niet alle termen duidelijk wettelijk gedefinieerd. We kunnen ESG-factoren wel illustreren aan de hand van de volgende (niet-limitatieve) voorbeelden:

wanneer **milieucriteria** in aanmerking worden genomen, analyseert men hoe de economische activiteit het natuurlijke milieu beïnvloedt of beschouwt, waarbij de nadruk ligt op:

- afval en vervuiling
- uitputting van grondstoffen
- uitstoot van broeikasgassen
- ontbossing
- klimaatverandering

Denk bijvoorbeeld aan de grootte van de koolstofvoetafdruk van een bedrijf waarin wordt geïnvesteerd.

Welke maatregelen neemt een bedrijf waarin men investeert om zijn koolstofvoetafdruk mogelijk te verkleinen? Draagt het bedrijf waarin men investeert bij aan een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen door ontbossing te voorkomen?

wanneer men rekening houdt met **sociale criteria**, betekent dit gewoonlijk dat wordt geanalyseerd wat de impact en de visie van de economische activiteit is inzake:

- werknemersrelaties en diversiteit
- arbeidsomstandigheden, met inbegrip van kinderarbeid en slavernij
- gevolgen voor plaatselijke gemeenschappen
- gezondheid en veiligheid van de werknemers (ook binnen de toeleveringsketens)

Zo kan men bijvoorbeeld onderzoeken of het bedrijf waarin men investeert de gendergelijkheid bevordert in zijn aanwervingsbeleid. Of zorgt een bedrijf wel voor veilige arbeidsomstandigheden in zijn productiefaciliteiten en magazijnen?

wanneer men het heeft over **governance-criteria**, betekent dit meestal dat een analyse wordt gemaakt van de wijze waarop de bedrijfsleiding een onderneming bestuurt, rekening houdend met haar:

- fiscale strategie
- anticorruptie- en omkopingsbeleid
- diversiteit en structuur van de raad van bestuur
- bezoldigingsbeleid

Vragen die men kan stellen zijn bijvoorbeeld of de controlebevoegdheden voldoende doeltreffend zijn om een goede uitvoering van de strategie door het management te waarborgen? Werkt het management in het belang van alle aandeelhouders en belanghebbenden van de onderneming?

Europese regelgeving

Taxonomieverordening

De 'Europese Taxonomie voor Duurzame Investerings' tracht een definitie te geven van wat een **'groene' activiteit** is. Het is een uitgebreide lijst van economische activiteiten die volgens Europa 'groen' zijn.

De Taxonomieverordening legt de basis voor een uniform Europees classificatiesysteem. Ze stelt duidelijke richtlijnen vast die mogelijke beleggers in staat stellen objectievere informatie over de duurzaamheid van hun belegging te verkrijgen.

Voorlopig is die verordening toegespitst op de eisen inzake **milieubescherming (E)**. De Europese Unie werkt ondertussen wel verder aan een uitbreiding van het kader met criteria van sociaal engagement (S) en goed bestuur (G). Met andere woorden zal de Taxonomie (de criterialijst) op termijn fors uitgebreid worden en die extra criteria vallen dan automatisch mee onder de Taxonomieverordening.

Wanneer is een belegging een ecologisch duurzame belegging volgens de definitie van de Taxonomieverordening?

Wanneer je belegt in een product (bijvoorbeeld een beleggingsverzekering) dat op zijn beurt investeert in economische activiteiten die een substantiële bijdrage leveren aan een of meer van de volgende **milieudoelstellingen**:

- mitigatie van de klimaatverandering;
- adaptatie aan de klimaatverandering;

- duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- transitie naar een circulaire economie;
- preventie en beheersing van verontreiniging;
- bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen.

Jouw belegging zal enkel als duurzaam (in het kader van de Taxonomieverordening) worden bestempeld als de economische activiteit waarin je investeert, in aanzienlijke mate bijdraagt tot de verwezenlijking van ten minste een van de bovenstaande milieudoelstellingen en geen van de andere bovengenoemde doelstellingen in aanzienlijke mate schaadt.

Voorbeeld: je belegt in een beleggingsfonds dat onderliggend in bedrijven investeert die bezig zijn met de transitie naar hernieuwbare energie (producenten zonnepanelen, windenergie, ...).

Bovendien moeten de ondernemingen waarin men investeert, voldoen aan een minimumniveau van bescherming inzake sociale normen en goed bestuur, zoals voorgeschreven door de richtlijnen en beginselen die zijn vastgesteld in onder meer:

- de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- de VN-richtlijnen inzake bedrijfsleven en mensenrechten, met inbegrip van de beginselen en rechten die zijn neergelegd in de acht fundamentele verdragen die zijn genoemd in de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie inzake fundamentele beginselen en rechten op het werk, en het Internationaal Statuut van de Mensenrechten.

SFDR

SFDR staat voor 'Sustainable Finance Disclosure Regulation'. Deze Europese Verordening legt de nodige rapporteringsverplichtingen op voor elk financieel product dat milieu- of sociale kenmerken promoot of een duurzame beleggingsdoelstelling heeft. Door een uniforme rapportering op te leggen, wil men voldoende en vooral correcte transparantie voor de consument creëren voor wat betreft het duurzame karakter van deze financiële producten.

Het is van toepassing op 'financiële marktdeelnemers' zoals een verzekeringsmaatschappij die verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten aanbiedt.

Met andere woorden, financiële marktdeelnemers zoals Baloise moeten transparante informatie verstrekken over de mate waarin zij bij hun investeringen rekening houden met duurzaamheidscriteria. De SFDR-verordening beoogt daarmee te vermijden dat financiële marktdeelnemers aan zogenaamde 'greenwashing' doen (bij greenwashing beweert men dat een product duurzaam is, terwijl hier geen bewijs voor is of men handelt in de praktijk zelfs helemaal niet duurzaam).

Wat is een duurzame belegging volgens de SFDR-verordening?

SFDR omvat een bredere categorie van financiële producten in vergelijking met de louter ecologisch duurzame beleggingen zoals gedefinieerd in de Taxonomieverordening, omdat ze naast milieufactoren ook sociale factoren omvat.

In het kader van de SFDR-verordening worden alle financiële producten in drie verschillende categorieën ingedeeld, afhankelijk van hun duurzaamheidsniveau. Die categorieën verwijzen naar het artikelnummer in de SFDR-verordening:

- artikel 6: financiële producten die weinig of geen rekening houden met duurzaamheidscriteria en die niet onder de andere twee categorieën van artikel 8 of artikel 9 vallen;
- artikel 8: wanneer financiële producten onder andere ecologische of sociale kenmerken of een combinatie van die kenmerken promooten, op voorwaarde dat de ondernemingen, waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur volgen;
- artikel 9: financiële producten die zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel.

Aan deze drie productcategorieën is een kleurcode verbonden: 'wit' voor artikel 6, 'lichtgroen' voor artikel 8 en 'donkergroen' voor artikel 9.

Rapportering verplicht vanaf 2023

De SFDR-verordening beoogt dus de nodige transparantie, maar die rapportageverplichting treedt pas in voege vanaf 1 januari 2023 en zal gefaseerd gebeuren. Dit betekent dat tot dan de informatie desgevallend nog onvolledig is.

Principal Adverse Impacts (PAI)

Principal Adverse Impacts of 'belangrijkste nadelige effecten' op duurzaamheid, zijn effecten van beleggingsbeslissingen en beleggingsadvies die resulteren in negatieve effecten op milieu-, sociale en werknemersaangelegenheden, op de eerbiediging van de mensenrechten, op corruptiebestrijding en bestrijding van omkoping.

Er zijn producten die niet onder de Taxonomieverordening vallen (want ze dragen niet bij tot de verwezenlijking van een milieudoelstelling) en ook niet onder SFDR artikel 8 en 9 (geen sociaal of milieu-oogmerk). Die producten beogen dus geen positieve bijdrage, maar houden wel rekening met de negatieve effecten op milieu-, sociale en werknemersaangelegenheden, op de eerbiediging van de mensenrechten, op corruptiebestrijding en bestrijding van omkoping.

Zo zal men bijvoorbeeld bewust niet investeren in bedrijven die de biodiversiteit in gevaar brengen, of in een bedrijf dat aanzienlijk bijdraagt tot de uitstoot van broeikasgassen, of in industrieën die verband houden met controversiële wapens, fossiele brandstoffen enz.

De regelgeving m.b.t. PAI voorziet dat deze uitsluitingen duidelijk worden gecommuniceerd in alle relevante documentatie (bijv. de prospectus van de fondsen waarin onze beleggingsfondsen investeren). Zowel bedrijven als financiële marktdeelnemers zullen op een gestandaardiseerde manier moeten rapporteren over die negatieve effecten. Een onderneming zal bijvoorbeeld moeten bekendmaken hoeveel CO₂ het uitstoot. Een vermogensbeheerder zal op zijn beurt moeten bekendmaken of en hoe daarmee rekening wordt gehouden bij beleggingsbeslissingen. Die transparantie moet uiteindelijk de belegger de mogelijkheid bieden om met al die informatie de voor hem juiste duurzame keuzes te maken.

Duurzaamheidsvoorkeuren

Verzekeringsdistributeurs die advies verstrekken, zijn verplicht om voor het afsluiten van een spaar- of beleggingsverzekering een passendheids- en geschiktheidsanalyse uit te voeren. Aan de hand van enkele eenvoudige vragen over jouw financiële situatie, je voorkeuren en doelstellingen, kan je makelaar of financieel adviseur jouw beleggersprofiel bepalen en je advies verstrekken. Vanaf 2 augustus moet in deze analyse ook gepeild worden naar jouw duurzaamheidsvoorkeuren. Vervolgens moet hij of zij met die duurzaamheidsvoorkeuren rekening houden bij de selectie van de beleggingsstrategie in het spaar- of beleggingsproduct dat men aan jou aanbeveelt.

Wat zijn duurzaamheidsvoorkeuren?

Je makelaar of financieel adviseur zal je enkele vragen stellen, om te achterhalen in welke mate bepaalde duurzaamheidsfactoren in je financiële product of belegging aanwezig moeten zijn.

Er wordt gepeild naar je houding tegenover drie categorieën, die gelinkt zijn aan de voornoemde Europese regelgeving:

- a. je wilt dat jouw beleggingen rekening houden met de taxonomiecriteria, eventueel volgens een bepaald minimum. Dat zijn beleggingen in economische activiteiten die als 'groen' worden beschouwd. M.a.w. wens je vooral te focussen op milieudoelstellingen;
- b. je wilt duurzame beleggingen in jouw verzekeringsproduct, eventueel volgens een bepaald minimum. Dat zijn beleggingen die een specifieke en meetbare impact nastreven op ecologisch of sociaal vlak. Je wilt m.a.w. investeren in duurzame beleggingen zoals gedefinieerd in de SFDR-verordening. Dat wil zeggen dat naast milieudoelstellingen ook sociale factoren kunnen meespelen;
- c. je wilt dat bij het aanbod van een beleggingsproduct rekening wordt gehouden met een mogelijke negatieve impact op mens, milieu of maatschappij van de belegging. CO₂-uitstoot, omstreden wapenhandel, kinderarbeid, zijn enkele voorbeelden van de nadelige effecten. Voor jou is het vooral belangrijk dat je investeringen rekening houden met die voornaamste nadelige gevolgen voor de duurzaamheid (PAI).

Baloise biedt enkel zogenaamde multioptiesverzekeringsproducten aan. In dit type spaar- of beleggingsverzekering kun je kiezen uit verschillende opties om in te investeren, bijvoorbeeld in een spaarformule met een vast rendement (tak21) of in een of meerdere beleggingsfondsen. Via elke optie beleg je onderliggend in economische activiteiten. Zo kun je bijvoorbeeld beleggen in een beleggingsfonds dat onderliggend in aandelen van bedrijven belegt die zich bezighouden met afvalpreventie en waterzuivering.

Afhankelijk van jouw duurzaamheidsvoorkeur, zal je makelaar met jou bekijken welke beleggingsopties binnen het door jou gekozen verzekeringsproduct voldoen aan jouw duurzaamheidsvoorkeur.

Tijdens de looptijd van het verzekeringsproduct kan de toewijzing van de activa of de gekozen beleggingsfondsen/opties worden gewijzigd om rekening te houden met een verandering van je duurzaamheidsvoorkeuren, jouw omstandigheden, kennis of ervaring of van jouw beleggingsdoelstellingen.

De complexiteit van een beleggingsfonds

Het lijkt eenvoudig: je bepaalt je duurzaamheidsvoorkeur en je makelaar stelt je tak21, fonds A of fonds B voor dat aansluit bij die voorkeur. Beleggingsfondsen of tak21 investeren echter in tientallen, soms honderden, bedrijven tegelijk. Die samenstelling wijzigt ook continu, om zo het best mogelijke rendement voor jou te genereren.

Fondsbeheerders screenen continu de bedrijven waarin ze beleggen. Die screening gebeurt ook op de verschillende duurzaamheidsfactoren, niet enkel op milieu. Maar dat er niet zomaar een 1-op-1-correlatie is met wat bijvoorbeeld in de taxonomiecriteria staat en wat een bedrijf effectief doet, is evident.

Taxonomieactiviteiten zijn zeer specifieke groene activiteiten (tot op de letter gedefinieerd in de criterialijst) en maken op de dag van vandaag slechts een beperkt aandeel uit in de wereldwijde economie. De meeste bedrijven zijn dan ook actief in een mix van taxonomie- en niet-taxonomieactiviteiten.

De Taxonomieverordening is momenteel beperkt tot milieu (de E van ESG), en daarbinnen tot klimaat. Op termijn zal dit wel uitgebreid worden naar sociale en governance-criteria. Producten die inzetten op sectoren die nu nog niet in de EU-Taxonomie vervat zijn (zoals gezondheidszorg, sociale huisvesting, ...) hebben een heel laag of helemaal geen taxonomiegedeelte, terwijl ze wel een duurzame belegging kunnen zijn. Zo kan een beleggingsfonds dat zich volledig toelegt op Gezondheidswetenschappen of Technologie perfect voldoen aan artikel 8 of 9 binnen SFDR terwijl ecologische factoren niet aan bod komen binnen dit fonds.

Wil je dus vooral focus leggen op milieu zoals voorzien in de huidige Taxonomieverordening, dan is het belangrijk met je makelaar of financieel adviseur op zoek te gaan naar beleggingsfondsen die hierop focussen. Het is niet omdat een fonds voldoet aan artikel 8 of 9 binnen SFDR, dat het ook een taxonomieconform fonds is.

Zoals hoger vermeld, focust taxonomie momenteel vrij sterk op het milieu. De komende jaren zal dat uitbreiden. Uw makelaar zal de komende jaren geregeld met jou nagaan of de beleggingsopties die je koos nog conform jouw duurzaamheidsvoorkeuren zijn.

Doe zelf de test

Het peilen naar de duurzaamheidsvoorkeuren gebeurt in het kader van de passendheids- en geschiktheidstest wanneer je bij een makelaar of financieel adviseur een levensverzekeringsproduct wenst te onderschrijven. Alvorens je investeert in bijvoorbeeld een beleggingsverzekering, is het belangrijk te weten welk type spaarder of belegger je bent. Iemand die voluit gaat of toch eerder iemand die de risico's mijdt?

Daarom is zo'n test een nuttig instrument om onder meer jouw beleggersprofiel te bepalen. Dat profiel is de basis voor jouw spaar- en beleggingsportefeuille, met de juiste balans tussen risico en rendement. En voortaan zit hier ook een duurzaamheidssaus overgegoten.

Benieuwd naar jouw beleggersprofiel? Neem een kijkje op www.gonna.be en doe de test. Je krijgt een overzichtelijk rapport waarmee je vervolgens bij een makelaar of adviseur terecht kunt om oplossingen op jouw maat te bespreken.

Deze niet-bindende leidraad is louter ter informatie opgesteld.

Zij mag niet worden beschouwd als een aanbeveling of een vervanging van juridisch advies.

Dit document is in juli 2022 opgesteld op basis van de op dat moment beschikbare informatie. De informatie in deze leidraad kan mettertijd worden gewijzigd, met name in verband met de goedkeuring en/of publicatie van een nieuwe regelgeving.

